

Rozhodni se správně

Texty na tento týden

Ef 1,1–4; Mk 10,17–22; Mt 7,24.25; Př 18,24; 1K 15,33; Kaz 2,1–11

Základní verš

„Jestliže se vám zdá, že sloužit Hospodinu je zlé, vyvolte si dnes, komu chcete sloužit: zda božstvům, kterým sloužili vaši otcové, když byli za řekou Eufratem, nebo božstvům Emorejců, v jejichž zemi sídlíte. Já a můj dům budeme sloužit Hospodinu.“ (Joz 24,15)

Všimli jste si, že se v životě nepřetržitě rozhodujeme, neustále si vybíráme z více možností? Dalo by se to říct i tak, že od rána, kdy vstaneme, do večera, kdy jdeme spát, je před námi velké množství příležitostí si vybrat. Každý den je před námi tolik rozhodnutí, že už o nich často ani neuvažujeme. Jednoduše se rozhodneme.

Některé volby jsou jednoduché a staly se pro nás zcela běžnými. Jiné mohou zásadně změnit náš život a mohou mít dokonce následky pro věčnost – nejen pro nás, ale i pro naše rodiny.

Je proto důležité, abychom přemýšleli o rozhodnutích, která děláme. Jde nám zejména o ta důležitá, která mohou ovlivnit život nejen nás samotných, ale i životy členů naší rodiny.

Určitě mnozí z nás ještě i dnes litují rozhodnutí, která jsme udělali už kdysi dávno. Někteří z nás žijí na troskách vlastních špatných rozhodnutí. Naštěstí existuje odpuštění, vykoupení a uzdravení – a to dokonce i pro ta nejhorší rozhodnutí.

Tento týden se budeme podrobně věnovat tomu, jak se rozhodujeme, jak bychom měli k rozhodnutím přistupovat a jak mohou naše rozhodnutí ovlivnit nás i naše rodiny.

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

SVOBODNÁ VŮLE, SVOBODNÁ VOLBA

⁹[Bůh], který nás spasil a povolal svatým povoláním ne pro naše skutky, nýbrž ze svého rozhodnutí a z milosti, kterou nám daroval v Kristu Ježíši před věčnými časy ¹⁰a nyní zjevil příchodem našeho Spasitele Ježíše Krista. On zlomil moc smrti a zjevil nepomíjející život v evangeliu. (2Tm 1,9.10)

Osobní studium

Někteří křesťané věří, že Bůh už před jejich narozením rozhodl, zda budou spaseni nebo ne. Tento teologický přístup tvrdí, že lidé, kteří budou na konci zatraceni, přijdou o věčnost proto, že to tak Bůh ve své moudrosti rozhodl. Znamená to tedy, že nezáleží na volbách konkrétního člověka – pokud tak rozhodl Bůh, takový jedinec bude zatracen.

Naštěstí jako adventisté sedmého dne – spolu s většinou ostatních křesťanů – věříme, že Boží vůle je zachránit každého člověka. Bůh nás vyvolil ke spasení a záleží jen na rozhodnutí každého jednotlivce, zda tuto nabídku přijme a bude zachráněn, nebo ne.

Uvažuj o textech Ef 1,1–4; Tt 1,1.2 a 2Tm 1,9.10. Co tyto verše mluví o vyvolení Bohem? Kdy si Bůh vyvolil lidi ke spasení?

Toto biblické poselství je úžasné, avšak přesto budou někteří lidé zatraceni (Mt 25,41). Je to proto, že ačkoliv Bůh touží zachránit každého, dal člověku úžasný dar, kterým je svobodná vůle.

Uvažuj o textu Mk 10,17–22. Co se z těchto veršů můžeme dozvědět o svobodné vůli člověka?

Bůh nás nenutí, abychom ho milovali. Aby láska zůstala láskou, musí vycházet z dobrovolnosti, ze svobodného rozhodnutí. Bible znovu a znovu vypráví příběh Boha, který se sklání k ztracenému člověku a touží, aby mu člověk – bez jakéhokoli nátlaku – odevzdal své srdce. Tuto skutečnost můžeme nejlépe pozorovat v životě a službě Ježíše Krista a ve způsobu, jak na jeho pozvání reagovali lidé, kteří se mohli svobodně rozhodnout. Některé k sobě přitáhl, jiní usilovali o jeho smrt.

Ano, Bůh nás vyvolil ke spasení, ale v konečném důsledku musí každý z nás učinit rozhodnutí, zda jeho záchranu přijme. Mnohé věci v našem životě nemůžeme ovlivnit ani o nich svou vůlí jakkoliv rozhodovat. V otázce naší věčné záchrany nám ale Bůh tuto možnost dává. Není pochyb o tom, že ze všech našich životních rozhodnutí je právě rozhodnutí sloužit Bohu tím, které má pro nás největší důsledky. Toto naše rozhodnutí ovlivní nejen nás, ale i všechny, kteří naše rozhodování pozorují. A největší vliv to bude mít samozřejmě na lidi, kteří jsou nám nejbliže – na členy naší rodiny.

Aplikace

Jak bys svému příteli vysvětlil, že rozhodnutí pro Boha má svou hodnotu jen tehdy, když ho člověk dělá upřímně a rozhodne se svobodně?

SPRÁVNÁ ROZHODNUTÍ

²⁴A tak každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoben rozváznému muži, který postavil svůj dům na skále. ²⁵Tu spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a vrhly se na ten dům; ale nepadl, neboť měl základy na skále. (Mt 7,24.25)

Osobní studium

Většina z nás si velmi dobře uvědomuje, jak důležité je dělat správná rozhodnutí. Víme také, jak negativně mohou špatná rozhodnutí ovlivnit náš život a životy našich blízkých. Otázka však zní: Jak se můžeme naučit dělat ta správná rozhodnutí?

V následujících verších můžeme najít poměrně obecné kroky, které nám mohou pomoci v našem úsilí dělat správná rozhodnutí. Jak bys tyto kroky pojmenoval? Jaké další bys k nim přidal?

1. 1Te 5,17; Jk 1,5
2. Iz 1,19; Mt 7,24.25
3. Ž 119,105; 2Tm 3,16
4. PŘ 3,5.6; Iz 58,11

5. PŘ 15,22; 24,6

Při důležitých rozhodnutích, která děláme, je důležité, abychom se v modlitbách obraceli na Boha. Měli bychom se také ujistit, že naše volba není v rozporu ani s Božím zákonem, ani s principy Božího slova. Pro správné rozhodnutí je potřeba i to, abychom Bohu důvěřovali a podřídili se jeho vůli. V modlitbě bychom měli prosit o to, abychom naším rozhodnutím Boha oslavili.

A pokud jsou naše osobní touhy v rozporu s Božím plánem pro náš život, měli bychom se mu umět podřídít. Při rozhodování nám mohou být velkou pomocí i moudří a pokorní rádci. Ujištěním by nám mělo být vědomí, že Bůh nás miluje a chce pro nás to nejlepší. Pokud to vírou přijmeme, pak můžeme v důvěře dělat i velmi důležitá rozhodnutí.

Aplikace

Jak se v životě rozhoduješ v důležitých otázkách? Co je pro tebe při rozhodování nejdůležitější?

VÝBĚR PŘÁTEL

Přátelitel se s kdekým je ke škodě; kdo však miluje, přilne víc než bratr. (Př 18,24)

Osobní studium

Mezi naše důležitá rozhodnutí patří výběr přátel. Obvykle nevěnujeme příliš mnoho času a úsilí otázce, kdo by měl být naším přítelem a kdo ne. Jednoduše trávíme čas s lidmi, kteří se těší ze stejných věcí jako my, a přátelství se vyvine postupně.

Jaké principy pro výběr přátel se dají najít v následujících verších? Které z těchto principů považujete za nejdůležitější? Proč?

Př 12,26

Př 17,17

Př 18,24

Př 22,24.25

Možná to zní samozřejmě, ale abychom měli přátele, potřebujeme být přátelští. Někteří lidé možná netuší, proč jsou osamoceni, ale tím, co od nich odhání druhé pryč, může být právě jejich nevrlost a nepřijemná povaha. „I ti nejlepší z nás mají tyto nepěkné povahové vlastnosti. Když si vybíráme přátele, měli bychom myslet i na to, aby je od nás neodehnilo poznání, že nejsme dokonalí.“

Druhé lidi bychom měli milovat a projevovat jim úctu i přes jejich nepřehlédnutelné chyby a nedostatky – to je totiž projev Kristova Ducha. Měli bychom se učit chápat nedostatky druhých s pokorou, uctivostí a trpělivou laskavostí. To nám pomůže zbavit se omezenosti a sobectví a naučí nás to velkorysosti a citlivosti.“ (PaM 95)

Mezi nejznámější příběhy o přátelství patří příběh o Davidovi a Jónatanovi. Kdyby byl Saul, první král Izraele a Jónatanův otec, věrný Bohu a poslušný, jeho království mohlo trvat několik generací a Jónatan mohl být jeho následníkem na královském trůnu. Když se ukázalo, že Saul není svého povolání hoděn, Bůh si za nového krále Izraele vyvolil Davida. To však znamenalo, že se králem nemůže stát Jónatan, ačkoli trůn by mohl dědičně patřit právě jemu. Mimo jiné jde o názorný příklad toho, jak špatné rozhodnutí jednoho člena rodiny (Saula) ovlivní jiného člena rodiny (Jónatana).

Jónatan však neprojevil vůči Davidovi žádný hněv ani žádnou závist. Naopak, rozhodl se Davidovi pomoci a ochránit ho před hněvem svého otce Saula. „Jónatan přilnul celou duší k Davidovi, zamiloval si ho jako sebe sama.“ (1S 18,1) Jde o krásný a silný příklad opravdového přátelství.

Aplikace

Biblický text 1K 15,33 zní ve většině českých překladů následovně: „Neklamte se: Špatná společnost kazí dobré mravy.“ (ČEP) Řecký text je možné přeložit i následovně: „Špatné vztahy (řecky homiliai – „vztahy“, ale i „vzájemná komunikace“ nebo „řeči“) kazí dobré mravy.“ Jaká je tvá vlastní zkušenost s přáteli, kteří ti ublížili, i když to vůbec neměli v úmyslu? Jak může chybný výběr přátel ublížit rodinným vztahům?

VÝBĚR ŽIVOTNÍHO PARTNERA

¹⁰²Neodchyluji se od tvých soudů, neboť ty mi ukazuješ cestu. ¹⁰³Jak lahodnou chuť má, co ty říkáš! Sladší než med je to pro má ústa. (Ž 119,102,103)

Osobní studium

Pokud platí, že si máme velmi pozorně vybírat své přátele, pak mnohem opatrnější a pečlivější bychom měli být při výběru svého budoucího životního partnera. Adam obdržel nesmírné požehnání tím, že Bůh pro něj stvořil životní společníci – vlastníma rukama a z Adamova těla. Adamův výběr byl jednoduchý, protože Eva byla jediná a byla dokonalá. My ostatní to máme trochu těžší, protože nikdo z nás není dokonalý a na výběr máme velké množství možných partnerů.

Jelikož toto rozhodnutí je opravdu důležité, Bůh nás v této oblasti našeho života nenechal bez poučení a rad. Kromě všech správných kroků, o kterých jsme uvažovali v části na pondělí, bychom měli v souvislosti s výběrem životního partnera přidat ještě několik dalších kroků (podrobněji se otázce manželství budeme věnovat v šesté lekci). Kromě rozhodnutí sloužit Hospodinu patří naše rozhodnutí o budoucím životním partnerovi mezi ta, která nejvýznamnějším způsobem ovlivní náš život.

V následujících textech můžeme najít velmi obecné principy pro uskutečňování rozhodnutí v našem životě. Jak bys je aplikoval na výběr správného partnera pro manželství?

Ž 37,27

Ž 119,97.102.103

1K 15,33

Jk 1,23–25

Kromě toho, že si potřebujeme vybírat svého životního partnera velmi opatrně, platí i následující úkol: Buď i ty správným člověkem pro manželství. „Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi; v tom je celý Zákon i Proroci.“ (Mt 7,12) Pokud se někomu podaří najít člověka, který splňuje všechny předpoklady pro to, aby byl dobrým manželem nebo manželkou, neznamená to, že jejich společná cesta životem bude úspěšná. Jednou z podmínek totiž je, aby tyto předpoklady splňoval i člověk, který manžela hledá. Pokud mu chybí základní kvality pro úspěšné budování dlouhodobého vztahu, pak se dříve či později objeví vážné problémy.

Takové poznání není ničím novým a uvedené principy můžeme pozorovat i v ostatních oblastech života. Apoštol Pavel na začátku svého Listu Římanům věnuje poměrně velký prostor tomu, aby lidem, kteří mají tendenci odsuzovat druhé, ukázal, že i oni sami se dopouštějí stejných chyb a provinění jako lidé, které odsuzují. Ježíš řekl: „Jak to, že vidíš trísku v oku svého bratra, ale trám ve vlastním oku nepozoruješ?“ (Mt 7,3)

Aplikace

Uvažuj o tom, jak a kdy toužíš (nebo se různým způsobem dožaduješ), aby tví blízcí (možná životní partner či děti) měli takové vlastnosti nebo charakterové rysy, které tobě samému chybějí. Co se z tohoto poznání můžeš naučit?

VÝBĚR ŽIVOTNÍHO NASMĚROVÁNÍ

I pohlédl jsem na všechno, co bylo mýma rukama vykonáno, na své klopotné pachtění, a hle, všechno je pomíjivost a honba za větrem; a žádný užitek z toho pod sluncem není. (Kaz 2,11)

Osobní studium

V určité životní etapě musí (nebo musel) každý z nás rozhodnout o své budoucnosti a vybrat si svou profesi nebo životní dráhu. Někteří se možná rozhodnou zůstat doma a starat se o rodinu a děti (což je samo o sobě jedním z nejušlechtilejších povolání). Jiní možná zdědili velký majetek. Ale většina lidí si musí vybrat profesi, zaměstnání, které je bude žít.

Každý z nás žije v určitých konkrétních podmínkách, které mohou nějakým způsobem omezovat výběr našeho budoucího životního zaměření. Ale ať už jsou vnější okolnosti jakékoliv, můžeme se v souvislosti s naším povoláním rozhodnout tak, aby náš život získal širší smysl a cíl. A to zvláště v kontextu poznání, že v Ježíši Kristu máme spasení. Ať už tedy děláme cokoliv, dělejme to k Boží slávě.

Jakou životní moudrost shrnuje Šalomoun v textu **Kaz 2,1–11**? Co bys měl udělat, aby tvůj život měl smysl i přes jeho pomíjivost a zdánlivou marnost?

Na to, abychom se začali „honit za větrem“, nepotřebujeme být bohatí. „Kořenem všeho toho zla je láska k penězům. Z touhy

po nich někteří lidé zbloudili z cesty víry a způsobili si mnoho trápení.“ (**1Tm 6,10**) Člověk může být i chudý, ale jeho láska k penězům může být stejně zničující jako u bohatého.

Ano, potřebujeme si vydělávat na živobytí. Ale bez ohledu na to, čím se živíme a kolik vyděláváme, nesmíme si z bohatství udělat svou modlu. Mnoho rodin trpí jen proto, že otec nebo matka věnují všechnu sílu a veškerý čas na to, aby zbohatli. Kolik dětí nebo životních partnerů by dalo přednost raději skromnějšímu způsobu života, než aby jim v rodině neustále chyběl partner, otec nebo matka, kteří se ženou za penězi a kariérou! Každý se musí sám rozhodnout, co postaví v životě na první místo.

Už při stvoření Bůh naplánoval, aby byla práce součástí života člověka (**Gn 2,15**). Nebezpečné však je, když se práce stane centrem a (jediným) smyslem našeho života nebo se stane jen prostředkem k získání bohatství. To jsou chyby, o kterých píše Šalomoun. I on sám hledal smysl v usku-tečňování různých projektů. A přestože mu některé přinesly určitou formu uspokojení, v konečném důsledku si uvědomil, že jsou bezvýznamné.

Aplikace

Kdosi jednou napsal: „Kolik lidí v závěru svého života řeklo, že měli raději strávit více času v práci nebo v kanceláři než se svou rodinou?“ Co důležitého nám tento výrok objasňuje?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

V celém Písmu nacházíme téma svobodné vůle člověka. Adam s Evou měli před pádem do hříchu (Gn 3) svobodnou vůli, ale naneštěstí ji použili ke špatnému rozhodnutí. Pokud i nepadlé bytosti ve své dokonalosti nesprávně použily svobodnou vůli, o co větší je to problém pro nás, kteří jsme tolik ovlivněni hříchem.

Potřebujeme si uvědomit, že svobodná vůle nám skutečně dává svobodu. Znamená to, že bez ohledu na tlak, který na nás působí – z okolí i z našeho nitra – nejsme nuceni udělat špatné rozhodnutí. Díky Boží moci v nás můžeme naši svobodnou vůli využít k tomu, abychom se rozhodovali správně. Je proto důležité pečlivě zvažovat naše rozhodnutí – a to především pokud jde o rozhodnutí, která mohou ovlivňovat i naše rodiny. Svobodné rozhodnutí Kaina zabít svého bratra Ábela mělo ničivý vliv na celou rodinu. Svobodné rozhodnutí Josefových bratrů prodat ho do otroctví, mělo zničující vliv na život jejich otce. „Když si ji prohlédl, zvolal: ‚Suknice mého syna! Sežrala ho divá zvěř! Rozsápán, rozsápán je Josef!‘ I roztrhl Jákob svůj šat, přes bedra přehodil žíněné roucho a truchlil pro syna mnoho dní. Přišli všichni jeho synové a všechny jeho dcery, aby ho potěšili, ale on se potěšit nedal. Naříkal: ‚Ve smutku sestoupím za synem do podsvětí.‘ Tak oplakával otec Josefa.“ (Gn 37,33–35)

V Písmu i v životě můžeme najít příklady toho, jak dobré nebo špatné svobodné rozhodnutí jednotlivců ovlivnilo ostatní členy jejich rodiny. Jako příklady z Písma mohou sloužit Kórach, Dátan a Abíram (Nu 16,1–32).

Otázky k rozhovoru

1. Která svobodná rozhodnutí jsi tento týden udělal? Co vypovídají o tobě a o tvém vztahu k Bohu a ostatním lidem? Změnil bys rád některé z nich? Proč?
2. Uvedte příklady některých biblických postav, které učinily špatné rozhodnutí. Co se můžete z jejich chyb naučit? Jak jejich nesprávné rozhodnutí ovlivnilo jejich rodinu?
3. Každý z nás někdy udělal rozhodnutí, kterého s odstupem času litoval. Proč je evangelium dobrou zprávou i pro takové situace? Na které zaslíbení Písma se můžeš odvolávat v době trápení a pocitů viny ze špatných rozhodnutí?
4. Kdyby za tebou přišel někdo s prosbou, že si chce promluvit o svém budoucím manželství, jaké rady bys mu dal? Na které biblické principy by ses mu snažil poukázat v souvislosti s důležitými rozhodnutími při vstupu do manželství?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy: